

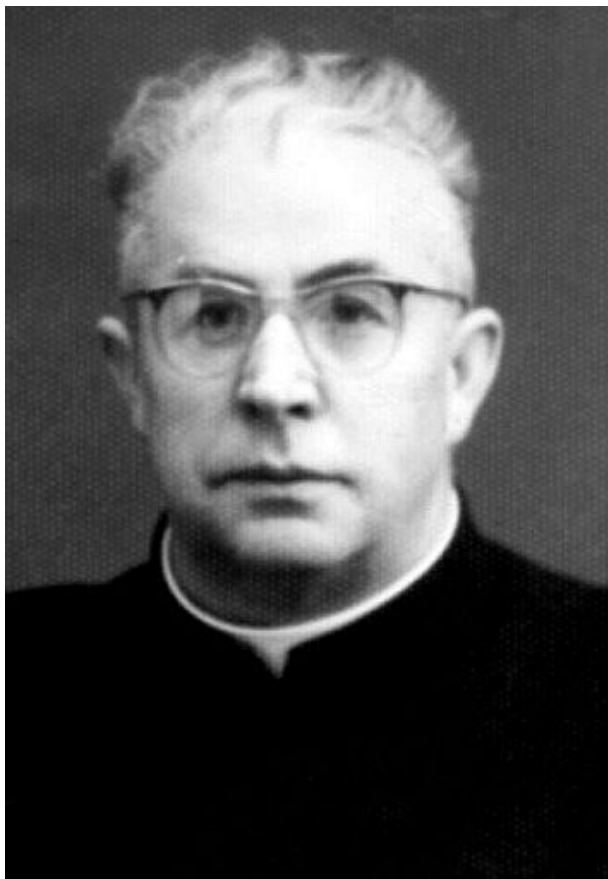
Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13453,Blogoslawiony-ks-Wladyslaw-Findysz-Kaplan-meczennik-1907-1964.html>
23.04.2024, 14:30

Błogosławiony ks. Władysław Findysz Kapłan - męczennik 1907 - 1964

Władysław Findysz, syn Stanisława i Apolonii urodził się 13 grudnia 1907 r. w Krościenku Niżnym koło Krosna, w wielodzietnej rodzinie chłopskiej. Po ukończeniu szkoły powszechnej, w latach 1920-1927 uczył się w Państwowym Gimnazjum w Krośnie, gdzie w maju 1927 r. złożył egzamin dojrzałości. Po egzaminie maturalnym zdecydował się wybrać drogę powołania kapłańskiego. Wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu, podejmując studia filozoficzno-teologiczne. Święcenia kapłańskie otrzymał w katedrze przemyskiej 19 czerwca 1932 r.

Posługę duszpasterską rozpoczął 1 sierpnia 1932 r. jako wikariusz w parafii pw. Św. Barbary w Borystawiu, następnie 17 września 1935 r. został skierowany do pracy wikariuszowskiej w parafii Drohobycz. Kolejną jego placówką była od 1 sierpnia 1937 r. parafia w Strzyżowie, gdzie początkowo był wikariuszem, a później administratorem. 10 października 1940 r. został wikariuszem w parafii jasielskiej, gdzie wykazał się aktywnością na polu patriotycznym, włączając się w działalność ruchu oporu. Posługiwał jako kapelan żołnierzy podziemia. 8 lipca 1941 r. otrzymał nominację na administratora parafii w Nowym Żmigrodzie, gdzie od 13 sierpnia 1942 r. został proboszczem. Po zakończeniu wojny ksiądz Findysz podjął działania mające na celu odnowę moralną wśród parafian, szczególnie nadzieje wiążąc z wychowaniem młodzieży. Jego aktywność duszpasterska spotkała się z zarzutami władz

komunistycznych, które postanowiły ograniczyć jego działalność edukacyjną wśród młodzieży. W maju 1952 r. Wydział Oświaty Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie wydał decyzję zakazującą księdzu Findyszowi nauczania religii w szkole. Protestował przeciwko likwidacji punktów katechetycznych, ingerencji państwa w sprawy Kościoła i religii. Było to przyczyną zainteresowania się organów bezpieczeństwa jego osobą i założenia na Księdza przez PUBP w Jaśle w 1955 r. sprawy ewidencyjno-obszernyjnej.

W czerwcu 1962 r. został dziekanem dekanatu żmigrodzkiego. W latach Soboru Watykańskiego II aktywnie włączył się w akcję "soborowego czynu dobroci". W jej ramach, w swoich odezwach do parafian wzywał do odnowienia życia religijnego, powrotu do chrześcijańskich obyczajów i odnowy moralnej. Jego aktywność spotkała się z ostrą reakcją władz, 25 listopada 1963 r. Prokuratura Wojewódzka w Rzeszowie wydała postanowienie o zastosowaniu wobec księdza tymczasowego aresztu za "prześladowanie i dyskryminowanie ludzi niewierzących". 17 grudnia 1963 r. ksiądz Findysz został skazany przez Sąd Wojewódzki w Rzeszowie na karę dwóch lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności za "zmuszanie do praktyk religijnych". Wyrok odsiadywał w więzieniach w Rzeszowie i Krakowie, gdzie był poniżany, nękany fizycznie i psychicznie. Nie zezwolono mu na poddanie się, zaplanowanej wcześniej, operacji gardła, w związku podejrzeniem nowotworu. Dochodzenie, przewód sądowy oraz przeżycia więzienne miały duży wpływ na rozwój choroby księdza. Prawie cały okres pozbawienia wolności spędził w szpitalu więziennym. Wyczerpany i osłabiony chorobą (schudł o 30 kg) został zwolniony z więzienia 29 lutego 1964 r. Powrócił do

swojej parafii i w miarę możliwości włączył się w posługę duszpasterską. W lipcu pogorszył się stan zdrowia księdza, zmarł 21 sierpnia 1964 r. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Nowym Żmigrodzie.

Fotografia ks. Władysława Findysza wykonana przed aresztowaniem w 1963 r.
IPN-Rz-052/400, k. 2

Postanowienie z 26 listopada 1955 r. o założeniu sprawy ewidencyjno-obszerniczej na ks. Władysława Findysza
IPN-Rz-052/400, k. 1

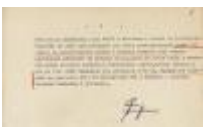
Kwestionariusz personalny ks. Władysława Findysza /fragment/ opracowany przez Referat ds. Bezpieczeństwa KPMO w Jaśle
IPN-Rz-052/400, k. 2, 8

Okładka teczki kontrolno-obszerniczej przeciwko ks. Władysławowi Findyszowi
IPN-Rz-052/400

Okładka teczki - akta śledztwa przeciwko ks. Władysławowi Findyszowi
IPN-Rz-34/39

Notatka służbowa sporządzona przez funkcjonariusza KPMO w Jaśle dotycząca działalności ks. Władysława Findysza
IPN-Rz-34/39, k. 2, 3

Odezwa ks. Władysława Findysza skierowana do parafian
IPN-Rz-34/39, k. 146

Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu ks. Władysława Findysza
IPN-Rz-34/39, k. 65

Pismo ks. bp Wojciecha Tomaki do Prokuratury Wojewódzkiej w Rzeszowie
IPN-Rz-34/39, k. 77

Orzeczenie lekarskie o stanie zdrowia więźnia
IPN-Rz-34/39, k. 89

Wyrok Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie skazujący ks. Władysława Findysza na 2,5
roku więzienia
IPN-Rz-34/39, k. 122

Pismo ks. Władysława Findysza z więzienia do Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie
IPN-Rz-34/39, k. 146

Nakaz zwolnienia ks. Władysława Findysza z więzienia na Montelupich w Krakowie
IPN-Rz-34/39, k. 157